

Pionýr na Ulici
Reportáž

5

Kdo si hraje, nezlobí
Náměty na hry

9

Trestní oznámení
Praktické rady

14

Co víte o Druhé světové válce?
Kvíz – strana

19

Pionýři uklízeli Josefov

Během jedné dubnové páteční oddílové schůzky jsme se zapojili do městem vyhlášené úklidové akce s názvem „Za město krásnější“, která je součástí programu prevence kriminality a je realizována vždy u příležitosti Dne Země. Po předchozí domluvě s Ing. Jiráčkem jsme si vybrali úklid polní cesty z Josefova směrem na Rasošky / Nový Ples, zejména úsek, kde parkoval neblahý a nevídaný karavan. Vybaveni odpadovými pytlí, pracovními rukavicemi a spoustou neutuchajícího elánu jsme stanuli na začátku cesty. Po rozdělení do družin a upřesnění pravidel, co a kde sbírat a na co si dát pozor, jsme se vrhli do díla. Bylo nás 25 a čekaly nás dvě perné hodinky. Město zajistilo přistavení kontejneru, abychom měli kam ukládat naplněné pytle, a ten se opravdu pomalu, ale jistě zaplňoval nasbíraným odpadem. A že to byly poklady. Děti nacházely v hojném množství použité papírové pleny (nyní již hnijí a rozpadající se), spoustu oblečení, bot, elektropřístrojů (např. video-přehrávač, rádio, televize...), hračky, slunečník, kancelářské potřeby a pod jedním stromem bylo dokonce odložené rozepsané auto. Podél cesty jsme sesbírali čtyři zánovní křesla, která se prostě již někomu nehodila. O spoustě dalšího nepořádku raději ani nepíši. Družiny mezi sebou soutěžily, kdo naplní více pytlů a sebere více odpadu, ale nakonec byli vítězi všichni přítomní. Celkem jsme sesbírali odpad do padesáti šedesátilitrových pytlů a jimi a dalším odpadem zaplnili kontejner o objemu 4 m³. Ještě bych zde ráda poděkovala dvěma okolo jedoucím mužům, kteří nám pomohli odvézt naplněné pytle a další odpad ke kontejneru. Po návratu do klubovny si všichni sběrači pochutnali na sladké odměně a domů ze schůzky odcházeli s pocitem výborně odvedené práce. Příští rok se určitě zapojíme znovu.

P.S.: Zhruba týden po úklidu jsme se dozvěděli informaci o tom, že ti, kteří bydleli na polní cestě v karavanu, se hodlají vrátit znovu na stejné místo. Představa, že jsme se namáhali zbytečně a uklízeli něco, co bude brzy zase zaneřáděné, se nám ani trošku nelíbí. Pevně doufáme, že to zodpovědné orgány nedopustí. Celá akce by tak ztratila smysl.

Škoda, že s měsíčním odstupem tohle zvolání už tak úplně nedává smysl, ale po aprílovém žertu, na který se někdo nachytil, by prostě mělo zaznít. Tímto bych chtěl rozptýlit obavy všech, kteří vzali úvodník dubové Mozaiky vážně, opravdu to byl pouze žert. Žádné zvyšování členských poplatků, ani zavádění povinného placeného odběru Mozaiky se nechystá.

A ačkoli množství reakcí od čtenářů, kteří tento žertík vzali jako fakt, bylo poněkud překvapivé, je milé vidět, že lidé Mozaiku opravdu čtou a vnímají ji jako hodnověrný zdroj informací. Snad jeden apríl touto důvěrou neotřese. Věřím, že i ti, kdo se nechali někým napálit, se podobným věcem s odstupem zasmějí, protože legrace a smích je potřeba. A i když je Mozaika hlavně zpravodaj, měla by čtenáře občas také pobavit, snad se to daří.

Na závěr jedno malé vysvětlení, toto vydání pravděpodobně dostanete o něco později, než obvykle. Jeho výroba je pozdržena jednou dlouhodobě naplánovanou dovolenou, věřím ale, že těch pár dní statečně vydržíte. Užijte si pohodový květen a vše, co nabízí. Ať už je to svátek práce, výročí osvobození, večerní lásky čas nebo výpravy s oddíly do rozehráté jarní přírody.

Jakub

Kalendárium 2010

nabídkový plán akcí a soutěží

Květen 2010			
12. 5.	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha
20. – 23. 5.	Bambiriáda	celá ČR	ČRDM
Červenec 2010			
25. 7. – 6. 8.	Mezinárodní tábor	ČR, Rakousko	Pionýr, Kinderfreunde
Listopad 2010			
27. 11.	Výroční zasedání Pionýra	Praha	Pionýr

Nabídka vzdělávacích akcí PVC (výběr)

Hlavní vedoucí dětských táborů			
17. – 19. 9.	Bělce u Kaliště	PVC kraje Vysočina	
12. – 14. 11.	Rajnochovice	Zlínské PVC	
Vedoucí dětského kolektivu, instruktor			
10. – 12. 9., 17. – 19. 9.	České Budějovice, Tábor	Jihočeské PVC	
Kvalifikace oddílového vedoucího			
16. – 17. 5.	Ostrava	Moravskoslezské PVC	
Zdravotník zotavovací akce			
14. – 16. 5., 4. – 6. 6.	Litoměřice	Ústecké PVC	
2. – 11. 10.	České Budějovice	Jihočeské PVC	

Z další nabídky:			
7. – 9. 5.	Mimořádné situace	České Budějovice	Jihočeské PVC
5. – 7. 11.	Mimořádné situace	České Budějovice	Jihočeské PVC

Obsah čísla 9

- 1 Jarní úklid Josefova
- 2 Jarní úklid Josefova
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra
- 5 Pionýr na Ulici
- 6 Vzpomínka na květen 1990
- 7 O vlamování do otevřených dveří – rozhovor
- 8 More than just recycling – pionýři ve Štrasburku
- 9 Kdo si hraje, nezlobí – náměty na hry
- 10₁₁ Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 12₁₃ Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 14 Trestní oznámení – praktické rady
- 15 Aktuality projektu Klíčení
- 16 Táborový koutek
- 17 Vnitřní ohrožení – „nesmrtelné“ oddíly 9
- 18 Co víte o Druhé světové válce? – kvíz
- 19 Kaleidoskop
- 20 Vázičky – námět na rukodělnou činnost

foto na titulu: Ivana Vejvodová

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 4. 2010.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101;

e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. **Odpovědný redaktor:** Jakub Kořínek (Jakub). **Redakční rada:** Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krτίčka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mírek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). **Ilustrace:** Jiří Filípek. **Grafická úprava:** pixelia.cz. **Tisk:** BOFTISK Nymburk. **Distribuce:** Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Z jednání orgánů – Česká rada Pionýra

Ve dnech 23. – 25. dubna proběhlo 11. zasedání České rady Pionýra. Po procedurálních otázkách a kontrole usnesení jsme se zastavili při projednání rozboru příčin problémů v hospodaření Moravskoslezské a Liberecké KOP. ČRP na obě analýzy dlouho čekala, ale výsledek nebyl srovnatelný – podobně jako minule rozbor od Středočeské KOP i ten liberecký pouze klouzal po povrchu. Jen materiál Moravskoslezské KOP byl věcný – konkrétně pojmenovával chyby a zřetelně ukazoval příčiny jevů. Členům rady bylo doporučeno o uvedených problémech obecně informovat ve svých KOP. Návazně byla rada informována o záležitosti, o níž již dvakrát obsáhle jednala: o stavu předání funkcí předsedy a ekonoma MKOP – zjištěné nedostatky jsou totiž vážně alarmující. V té návaznosti byl podán návrh na odvolání předsedy Revizní komise Pionýra (bývalého předsedy MKOP – Oldřicha Lindovského). Návrh byl přijat. Velká debata se očekávala kolem

předloženého doplněného rozpočtu, ale po vznesení podnětů zástupcem JmKOP se nikdo další nepřidal... Ale i tak byla ze členů ČRP vytvořena konzultační skupina, ta připravila několik vzájemně navazujících úprav našeho finančního plánu. S nimi byl rozpočet na rok 2010 jednomyslně přijat. Návazně byly také schváleny pokyny pro čerpání dotací z MŠMT na rok 2010 a též půjčka pro JČKOP na opravu střechy (z Fondu obnovy majetku). Obsáhlou část jednání tvořily tentokrát obsahové a projektové otázky. ČRP byla zevrubně informována o pionýrském projektu „Klíčení“ (v rámci fondů EU) a podrobná byla zpráva o hodnocení Pionýra metodou CAF. To sice zní trochu tajemně, ale skrývá se za tím zapojení Pionýra do projektu Klíče pro život a také do příprav standardizace NNO (a dále SVČ-DDM či školních družin a klubů). Na to se vázala i práce v pracovních skupinách a rozhodnutí věnovat se této problematice dále. ČRP také revokovala své usnesení vážící se k Poselství 2006, které ukládá, aby každé dva roky proběhla celoroční hra oddílů, a rozhodla, že v roce 2011 nebude. Dále bylo revokováno usnesení o pořádání Republikového setkání pionýrských oddílů a Republikového finále Pionýrské stezky jako společné akce. A v reflexi oblastních porad potvrdila usnesení ke konání sportovních soutěží na úrovni Pionýra z roku 2007. Zaslouženou pozornost a kladné ohlasy

přinesla prezentace koshulky, což je nově navrhovaná součást pionýrského oděvu, o níž byla řeč třeba na některých oblastních poradách. Bez připomínek bylo také přijato programové a organizační zabezpečení Poselství 2011. V oblasti mezinárodních aktivit vzala ČRP na vědomí informaci o kongresu IFM-SEI v Praze. Obšírně se také jednalo o Mezinárodním táboře 2010, který provázejí určité organizační a ekonomické problémy, a tak byla diskutována některá ustanovení ve smlouvě mezi Pionýrem a Kinderfreunde a některé její části byly závazně navrženy k přepracování. Pro zpestření zpravodajství o zasedání byl přijat návrh napsat krátké články o jednání na Servis Pionýra, takže další informace si můžete přečíst tam.

Mirek a Martin

Zde jen krátké dementi

K různě se šířícím zprávám o dění v ČRDm nyní jen krátké sdělení: Na Valném shromáždění ČRDm ani na jiném fóru ČRDm Pionýr nepřišel s námětem na omezení přístupu ke grantům pro malé organizace a krajské rady dětí a mládeže. Jde o nesmyslné tvrzení, zástupci Pionýra nic ani vzdáleně podobného nenavrhli. Více zpráv z ČRDm přineseme v příštím čísle.

red

Výroční zasedání Pionýra se blíží aneb „Jak bude vypadat Pionýr po roce 2010?“

V letošním roce se uskuteční v pořadí již sedmé Výroční zasedání Pionýra. Z toho důvodu se v Praze dne 27. března 2010 sešlo první jednání Obsahové komise pro přípravu Výročního zasedání. Jelikož se jednalo o první schůzku, byla spíše plánovací. Komise se dohodla na následném fungování, nastavila si kalendář schůzek, informační tok. Dále proběhla první diskuse o programu Výročního zasedání. Přípravy započaly, nicméně prostor pro obsahové vstupy do jednání je stále otevřen. A nyní je právě řada na pionýrských skupinách, krajských organizacích, pionýrech. Výroční zasedání, tak jak je popsáno ve Statutu Pionýra a souvisejících dokumentech, by se mělo věnovat pěti důležitým oblastem. První z nich je Statut Pionýra, jakožto základní dokument, který popisuje fungování Pionýra a jeho organizačních jednotek. Druhým dokumentem je Program Pionýra, který popisuje

základní obsahové myšlenky sdružení Pionýr, na jejichž základě pionýrské skupiny a oddíly pracují s dětmi. Třetí oblastí je dokument s názvem Řád pro přípravu a jednání Výročního zasedání Pionýra, který popisuje, jak má být výroční zasedání připravováno a jak probíhá jeho samotné jednání. Čtvrtou oblastí je volba předsedy a na jeho návrh místopředsedů Pionýra, dále pak volba členů Revizní komise a Nejvyšší rozhodčí komise. Poslední, ale možná nejdůležitější oblastí, které by se mělo výroční zasedání věnovat, je hodnocení činnosti Pionýra a plánování do budoucna. A právě tomu se rozhodla Obsahová komise pro přípravu Výročního zasedání věnovat zvláštní pozornost. Bylo dohodnuto, že klasické jednání, tak jak jej mnozí znáte, doplní právě o blok vyhodnocení činnosti Pionýra a plánování, s důrazem na to, aby každý delegát měl možnost alespoň k některému

z témat říct svůj názor. O tom, jak tento blok bude probíhat, vás budeme informovat později.

Jak říká Řád pro přípravu a jednání VZ Pionýra, do 27. 7. 2010 je možné zasílat návrhy na změny ve Statutu Pionýra, Programu Pionýra a Řádu pro přípravu VZ Pionýra. Je jen na každém členovi Pionýra, jestli této možnosti využije, nebo nikoliv, každopádně jestli vás něco štve, či si myslíte, že by něco mělo fungovat jinak anebo jen máte návrh na zlepšení, toto je ta správná příležitost. Dále je nesmírně důležité přemýšlet, koho navrhnout do funkcí v Pionýru na následující období. Jako podklad pro vaše rozhodování a návrhy využijte výše zmíněných dokumentů (Statut a Program Pionýra, Řád pro přípravu VZ Pionýra), které jsou k dispozici na servis.pionyr.cz.

Jiří Let

předseda Obsahové komise pro přípravu VII. VZ Pionýra

Pionýr na Ulici

Ne, nebojte se, nejsme bez střechy nad hlavou. Začalo to jedním dílem seriálu Ulice (TV Nova), kde v jednom dialogu zazněla věta, že pionýři už přece neexistují. Pionýři to nesli nelibě a mnoho z nich na to reagovalo různými dopisy a dotazy směřovanými k vedení TV Nova i tvůrčímu týmu seriálu Ulice. Reakcí od členů i z ústředí bylo tolik, že na to nakonec Nova zareagovala a nabídla nám, že skupinka zájemců si může přijít prohlédnout ateliéry, kde seriál Ulice vzniká, podívat se do míst, která někteří znají z televize.

Tak se ve středu 7. 4. na Ústředí Pionýra dopoledne sjela třináctičlenná skupinka z několika krajů republiky (Královéhradecký, Karlovarský, Ústecký, Moravskoslezský, Středočeský a Praha) a vyrazila směr Ateliéry Hostivař. Tam se nás ujaly dvě usměvavé slečny, které nás po celou dobu provázely. Přivítat nás přišel i pan producent, který ocenil naši odvahu hlásit se ke jménu poničenému minulostí a slíbil, že si na podobné přešlapy dají v budoucnosti pozor.

Naše exkurze začala v samotné „umělé“ ulici a pokračovala v interiérech. Jejich prohlídka byla dokonce obohacena o malé dobrodružství, když někdo vypnul osvětlení a slečny, jež nás provázely, začaly volat, ať všichni zůstanou na místě, nikdo nikam nechodí, že bychom se v ateliéru mohli po tmě ztratit. Po chvíli ale světla naskočila a kupodivu nám nikdo nechyběl.

Celá exkurze proběhla v dobré náladě, potkali jsme se s několika herci ze seriálu (na fotce jsou s námi Tereza Bebarová, Jaroslava Obermaierová a Václav Svoboda) a podívali se do míst, která nenavštíví úplně každý. Navíc si nás pár lidí z významného média nejspíš bude chvíli pamatovat, což je vždycky dobrá věc. Jak prohlídku viděli její účastníci, se dočtete dále v úryvcích z jejich příspěvků.

Jakub

Bylo pro nás velkým šokem zjištění, že domy v „Ulici“ jsou jen sádkartonové atrapy. V exteriéru nebylo skoro nic pravé, dokonce i listy na stromech byly umělé. Měli jsme možnost nahlédnout do Simonina kadeřnictví, prohlédnout si Libušky tetovací salón a pekařství paní Niklové. Dále jsme chtěli vidět Henryho hospodu, jenže jsme záhy zjistili, že její interiér je úplně někde jinde. Po prohlídce exteriéru jsme se přesunuli do velké budovy, kde bylo studio 1 a studio 2, maskérna a také kostymérna. Zde jsme si prohlédli pokoje dvojčat Jordánových, Boriska a Pepiny Nekonečných i pokoj Emičky a Františka. Mohli jsme vidět i ložnice Bány Jordánové, manželů Nekonečných, Lumíra a Světlany, ale také pana Peška a Miriam, Lenky Drápalové a Jardy Hejla, dokonce i kuchyň a koupelny. Velice nás zaujal kus zábradlí bez schodů a popelnice pana Peška.

Konečně jsme se dočkali i Henryho hospody, kde se točí jen nealkoholické pivo (kvůli komparsistům).

Naši poslední zastávkou byl klub „Coolna“, kam se chodí bavit mládež z „Ulice“.

Šárka Hlušíčková a Klárka Dobošová
PS des. St. Roubala, Habartov

Před několika měsíci nastala v televizním seriálu Ulice zvláštní situace. Pan Hrušínský chtěl několik hlodavců věnovat pionýrům. Ovšem paní Maciuchová ho opravila, že ti už přece neexistují a její televizní syn přisadil, že už docela dlouho. Nemůžeme samozřejmě obviňovat herce z toho, jak přesvědčivě zahráli svou roli.

Můžeme ale obvinít scénáristy? Z diskuze s nimi jsme se dozvěděli, že v Ulici jejich hrdinové mluví v takovém kontextu, v jakém se o daných problémech mluví ve společnosti. A to, že se o pionýrech ví málo, je známá věc. Takže bychom se měli zamyslet spíš sami nad sebou...

Nikdy jsem si nemyslela, že to, co se v televizi zdá reálné a skutečné, může být tak jednoduché, až vtipné. Celé náměstíčko známé z Ulice je totiž vystavěno jen na oko – jak nám bylo řečeno, je sice velmi pevné a vydrželo by až vítr o síle uragánu, ale působí nestabilně, málem abyste se báli vejít dovnitř. Jen několik obchodů je skutečně tam, kde jsou umístěny v seriálu.

Všichni byli nadšení, něco takového přece jenom nevidíte každý den a pro mnohé z nás to tedy byl neopakovatelný zážitek.

Tamara Kunčarová
PS Obránců míru, Kopřivnice

Májový měsíc roku 1990 byl výjimečný nejenom tím, že šlo o „poslední“ předvolební měsíc – a že volby do zákonodárných sborů vyvolávaly v roce 1990 zájem! Byl to i měsíc, ve kterém byla završeno vytváření organizační struktury obnoveného samostatného Pionýra – byly konstituovány nejvyšší orgány v obou republikách – tehdy v Čechách a na Moravě i na Slovensku a návazně organizace celé federace, československá.

Zcela v duchu dopisu, viz obrázků, došlo ve dnech 5. – 6. května v Domě kultury Dopravního podniku hl. m. Prahy k oficiálnímu ustavení všech rad (České, Slovenské a Federální) a volbě představitelů Pionýra i dalších orgánů (předsednictev rad, kontrolních a revizních komisí atd.) – tím byla završena stupňovitá tvorba Pionýra, postupně, demokraticky zdola – od úrovně oddílů, skupiny přes okresy na republiku. (Vyjma Prahy, která žádala výjimku, přestaly existovat krajské rady – krajská struktura

byla opuštěna nejenom v Pionýru, ale celostátně.)

Vedle toho ovšem probíhala činnost s dětmi, připravovaly se letní tábory, v kolektivech pionýrských pracovníků docházelo stále k rozhodování: oddíly i PS měnily názvy, ale třeba i ještě návazně přecházely (včetně majetku) do jiných organizací, mimo Pionýr – často do Junáka, či do Duhy, ČTU nebo se vůbec osamostatňovaly. Tak jako v celé společnosti vrcholil i v Pionýru proces přeměny.

Martin

Ohlédnutí za Martinem Jánským

Tvořit každé „ohlédnutí“, motivované informací o úmrtí, není snadné. Psát o Martinovi Jánském, dlouholetém členovi České rady Pionýra (zastupujícím tehdejší obvodní organizaci Pionýra Praha 2) však není lehké i proto, že to není tak dávno, co zemřela Stáňa Jánská, jeho manželka, a též pionýrská spolupracovnice, a navíc i proto, že Martin před nějakou dobou vedl úporný boj s těžkou nemocí a zdálo se, že ho vybojoval vítězně. Na jedné z fotografií jsou společně na Mimořádné konferenci pionýrských pracovníků v Brně, která nastartovala dění, o němž se mluví výše.

Zpráva o jeho odchodu byla proto nečekaná a svazující. Mám ho v paměti jako hřmotného chlapíka, který, když byl o své pravdě přesvědčen, nešel daleko pro slovíčko a zadarmo nikomu nic nedaroval. Proslul, zejména v ČRP, dvěma tématy: byl velkým zastáncem

croje a opakovaně vnášel do obsahu jednání ČRP problematiku ústroje a nezbytnosti dát svým oblečením zřetelně najevo jednak svoji pionýrskou sounáležitost a současně i odlišnost (od okolí); vedle toho horoval pro potřebu vytvářet zázemí pro činnost, což prakticky naplňoval péčí o základnu v Malíkovcích.

A podobně, jako se mnohým stýská po Stánině štrúdlu, ve zdech malíkovické malotřídky bude znít ozvěna Martinova dobráckého hartusení (i méně dobráckého hromování), když nebylo při předávání dobře uklizeno. Náhlý odchod nám byl příležitostí – neboť Martin už se držel určitou dobu v pozadí – připomenout si ho a důstojně vzpomenout jeho práci ve prospěch Pionýra, za kterou byl opakovaně oceněn. Čest jeho památce.

Martin

* * * * *
Dopis

přípravné federální rady Pionýra
pionýrským oddílům a skupinám,
okresním a obvodním radám Pionýra
* * * * *

Mimořádná celostátní konference pionýrských pracovníků, která se konala 20. 1. 1990 v Brně, rozhodla o osamostatnění Pionýrské organizace a dala jí název Pionýr. Postarejme se společně o to, aby Pionýr zahájil svou činnost co nejlépe. Pokračujeme v tom, co se nám v práci s dětmi osvědčilo a je dál životaschopné, zbavme se všeho, co již nepatří do této doby, co je formální a kazi dobré jméno naší organizace.

Čím začneme?

Podle závěrů mimořádné celostátní konference pionýrských pracovníků nejpозději v průběhu března 1990 by se měli seznámit všechny jiskry, pionýři a pionýrští pracovníci s Programovými zásadami a Statutem Pionýra. Každý z nich by se měl svobodně rozhodnout, zda chce být členem Pionýra. Oddíly a skupiny by měly učinit obdobné rozhodnutí, provést o tom zápis, například do svých kronik, a oznámit to okresní radě. Nové okresní rady po svém ustavení neprodleně oznámí přípravné republikové radě Pionýra stav členské základny Pionýra v okrese.

Jiskráři a pionýři, kteří se rozhodnou zůstat v Pionýru platí slib, který složili v PO SSM. Mohou užívat symboliku i kroj PO SSM, dokud nedojde k jejím změnám. Do doby, než budou vydány nové členské průkazy, platí průkazy členů PO SSM.

Pionýrští pracovníci se musí sami rozhodnout, zda se chtějí stát členy Pionýra. Stačí, když se na schůzi kolektivu pionýrských pracovníků vyhotoví seznam pionýrských pracovníků – členů Pionýra, a pod slib pionýrského pracovníka se každý z nich podepíše. Vzor průkazu pionýrského pracovníka bude vytištěn v Pionýrské štafě č. 5/90.

Dalším důležitým úkolem jsou demokratické volby orgánů Pionýra, které by měly postupně vznikat odzola, od pionýrských oddílů až po federální radu Pionýra. Do zasedání nové OR Pionýra 1990 by měly kolektivy pionýrských pracovníků na skupinách buď potvrdit dosavadní vedení PS, nebo zvolit nové. Přímou volí i vedoucího pionýrské skupiny. Akceschopné vedení PS bude mít v nastávajícím obtížném období rozhodující význam pro existenci skupiny a proto je třeba jeho sestavení věnovat mimořádnou pozornost. Současně je třeba vybrat a zvolit schopného zástupce PS v okresní radě Pionýra. Podle potřeby je možné se dohodnout s některou sousední skupinou či skupinami na společném zástupci. V tomto případě však musí být tento zástupce zvolen kolektivem pionýrských pracovníků všech skupin, které bude zastupovat.

Ve stejné době by

ze svého středu sekretariát, předsednictvo rady a několika kandidátů předsedu rady. Dále zvolí předsedu republikové kontrolní a revizní komise, který později předloží radě ke schválení složení této komise.

V průběhu května 1990 se poprvé sejdou na společném zasedání česká a slovenská rada Pionýra a vytvoří novou federální radu Pionýra. Ta ze svého středu na základě návrhů z obou republikových rad zvolí sekretariát, předsednictvo a z několika návrhů předsedu a místopředsedy FR Pionýra. Dále zvolí předsedu federální kontrolní a revizní komise, který ji na následujícím zasedání předloží složení této komise ke schválení.

Také komise pracující na celostátní úrovni budou mít možnost si zvolit své zástupce do federální rady Pionýra.

Do konce

Vlamování do otevřených dveří

Na květen jsme zvolili krátké povídání s člověkem, který v lednu 1990 – v době kdy se do toho už nikomu nechtělo a jiní se báli, že se jednání rozpadne – devět hodin řídil jednání Mimořádné konference pionýrských pracovníků (která rozhodla o obnovení Pionýra) a v květnu 1990 byl zvolen do funkce předsedy České rady Pionýra. S Martinem Bělohávkem, současným místopředsedou Pionýra.

Jaké to „tehdy“ bylo?

Tehdy – v lednu? Vypjaté, vášnivé, třeskuté. Když bylo na závěr odhlasováno usnesení, chvíli jsem seděl a nevěřil, že jsme zvládli úspěšně, a i dnes jsem přesvědčen, že úspěšně, dokončit jednání. A v květnu? Už klidnější, pro mne též překvapivé, neboť jsem oficiálně předem kandidován nebyl, a tak jsem na jednání kráčet s lehkým srdcem.

Vážně?!

No opravdu, tenkrát jsem byl ještě v pohodě. Pár lidí se mě před jednáním sice ptalo, zda bych do „něčeho šel“, ale otázkám jsem nepřikládal zásadní význam. Učil jsem, působil v Praze a na pionýrské skupině, a tak jsem nepočítal s rozsáhlým angažmá, i když svou představu o možném budoucím dění v Pionýru jsem měl. Variant personálního uspořádání tenkrát bylo více, vše bylo rozhodnuto až přímo na jednání. O obsazení nějaké určité funkce jsem vážně nepřemýšlel.

V Mozaice už byly rozhovory o roce 1990, ale s lidmi, kteří již na ústředí nejsou – ty zde „sedíš“ pořád...

Ne tak úplně, zaměstnancem ústředí nejsem ani polovinu té doby, kterou jsem spoluprožil zde. A vím zatraceně dobře, jaký je rozdíl mezi dobrovolníkem a nedobrovolníkem.

Prošel jsi několika funkcemi, jaký pro tebe mají vlastně význam?

Jsou prostředkem, ne cílem. Jistě, setkal jsem se i s těmi, pro které bylo dosažení (nějaké) funkce právě oním cílem. Když ho dosáhli, jakékoli snažení či práce ustala. Každá funkce má přece být spojená s úsilím dosáhnout nějakého smysluplného výsledku nebo alespoň něco posunout. Dokud se to daří, nebo se neukáže, že je to nemožné, mívá setrvávání v ní smysl.

A ty umíš odejít?

Myslím, že ano! Dojdu-li k závěru, že už fakt ne – protože jsem „zasloužilou brzdou“, nepřicházím s novými věcmi, cítím únavu... udělám to. I když okolí je proti a přesvědčuje mne o opaku. Jako ředitel Kanceláře ČRD M jsem měl v roce 2001 vážnou nabídku pokračovat, včetně pracovní smlouvy, ale návrh jsem nepřijal. Řekl jsem, že až dovrším čtyřicetku, skončím v představenstvu ČRD M, odešel jsem pár týdnů po narozeninách. V 90. letech jsem odešel z funkce předsedy (tehdejší) Pražské rady Pionýra, přestože jsem také nemusel... Funkci garanta ÚPVC jsem opustil, když jsem zjistil, že způsobuji více zápletek, než je žádoucí. Zkrátka, myslím, že odcházet umím.

Podle čeho ale hodnotíš, že má ještě smysl zůstat?

To má význam, je-li člověk schopen udržovat si přehled o vývoji, přicházet s novými věcmi, ale také jen netlačit a uvádět je v život, neboli pracovat a jen ji neužívat...

Nastaly i situace, kdy někdo požadoval tvůj odchod. Jak jsi to vnímal?

To se opravdu už stalo. Bodejť by ne – když člověk nic nedělá, rozhodně nic nepokazí, a tudíž není ani konfliktní. Zametat věci pod koberec a bát se rozhodovat, to jistě vytváří obraz pohody, ale dlouhodobě škodí. Takže některá moje stanoviska přinesla i výzvy k odchodu. Příjemné to samozřejmě není, ale záleží dost na okolnostech. Pokud je důvodem neschopnost věcně se shodnout a spolupracovat, je to něco úplně jiného, než když to pramení jen z osobní zášti či nepochopení. Za paradox ovšem považuji, když mne k odchodu vyzývají lidé, kteří sami „sedí“ ve „svých funkcích“, dlouhá léta, ba delší než já, jen jsou méně na očích.

Z jiného soudku – co je problémem Pionýra?

Dříve to bylo především okolí, dnes jsme to v první řadě my sami. Občas je to až neuvěřitelné, jak si sami sobě umíme přidělat práci, „zatopit si“. Jak často se vlamujeme do otevřených dveří a zbytečně si mezi sebou přiděláváme dusno. Vyčerpáváme se překonáváním překážek, které neexistují, ale sami jsme si je vytvořili, místo abychom řešili ty stávající. Děsivá je

i provinciálnost, uzavření ve své ulitě a neschopnost či neochota vnímat celek. Problém je též touha rozhodovat: ať to stojí, co to stojí – bez znalosti věci či bez odpovědnosti, tu totiž mnozí odmítají. Nedůslednost, nedotahování věcí... nějak neplatí, že chce-li mít někdo „vliv“ a „velké slovo“, musí to vyvážit ne křikem, ale prací.

A co mezilidské vztahy?

O těch se často mluví, že je potřeba je hlídat a narovnávat, že jsou příčinou spousty problémů. Stále více se ale ukazuje, že vztahy mezi lidmi – přes všechny složitosti – představují menší malér než výše uvedené. Totiž – když je zájem o věc, i osobní neshody (je-li vůle) jdou, mohou jít stranou. S konkrétními lidmi se lze skoro vždy dohodnout, věci si vyříkat a spolupracovat.

Ještě se vraťme k těm problémům – zdá se, že někteří lidé nemluví skoro o ničem jiném, je k tomu důvod?

Strach z problémů není klíčem k jejich řešení. My se umíme k trablům stavět čelem a řešit je, ale musíme být aktivní. V roce 1990 jsme zvlášť hlasitě řekli, že „To dokážeme!“. A ohlédneme-li se, můžeme tak činit s hrdostí. Tak proč se nedívat optimisticky i kupředu, i když tam jsou problémy? Nejsou nepřekonatelné, záleží to na nás, zcela v duchu přesvědčení: kdo chce, hledá způsoby, kdo nechce, hledá důvody.

Ptal se Jakub

Martin Bělohávek

Narozen v Brně v roce 1963. Jiskrou krátce v r. 1970, pionýrem od r. 1974. Postupně: instruktor, vedoucí oddílu, vedoucí pionýrské skupiny, člen rad (obvodní, městské/pražské). Zájmy: vše se syny, historie, letectví. Vždy vnímané hodnoty: kamarádství, férovost, tvůrčí přístup, otevřenost... Krédo: Jsou věci snadné a jsou věci správné.

More than just recycling study session Štrasburk 2010

Na této stránce bychom vám rádi přiblížili průběh a náplň týdenní study session pořádané IFM – SEI, která se konala ve Štrasburku. A zároveň ukázali, že každý, kdo jen trošku chce, má jedinečnou příležitost naučit se nové věci. Ale hlavně potkat mladé lidi, kteří pracují s dětmi a mládeží v různých koutech světa. Do Štrasburku se nás sjelo 30 nejen z Evropy (Francie, Belgie, Srbsko, Norsko, Finsko, Anglie, Litva, Německo, Bulharsko, Rusko, Gruzie), ale také z Pákistánu, Indonésie a Senegalu.

Celá akce pro nás byla velkou neznámou, protože jsme se oba zúčastnili poprvé. Účast nám byla nabídnuta pár dní před jejím konáním a my se rychle rozhodli, protože se taková nabídka neodmítá, a je dostupná i pro ty, co mají hlouběji do kapsy. Po dobrodružné cestě letadlem do Basileje a potom vlakem do Štrasburku jsme v neděli večer dorazili do útulné budovy Evropského mládežnického centra, ve které jsme

našli zázemí nejenom pro workshopy ale i relaxaci. Centrum se nachází v klidné „evropské“ čtvrti kousek od Evropského parlamentu a jiných evropských institucí. Study session byla vedena metodami peer výuky (poznámka: peer znamená anglicky vrstevník). Nejdříve jsme se skrze definování vlastních potřeb dostali k trvale udržitelnému rozvoji. Hry a následné reflexe nás donutily přemýšlet o daném tématu a o tom,

na nich nás bavila asi nejvíce, protože jsme měli příležitost ověřit si, co jsme se za celý týden naučili.

Kromě tvrdé práce zbyl i čas na procházku a společnou večeři ve Štrasburku, mezinárodní večer a hlavně na povídání a sdílení zkušeností s ostatními účastníky. Kdy jsme si uvědomili, že i v jiných zemích jsou dobrovolníci, kteří pracují podobně jako my, ale mnohdy řeší jiné problémy spojené především s odlišným kulturním prostředím.

Všem účast na podobné akci vřele doporučujeme. Naučíte se nejen spoustu praktických věcí, ale především poznáte nové přátele a získáte nové kontakty. Pro všechny, kteří váhají s účastí kvůli obavám z angličtiny, je zde pár dojmů od Vojty. Ten jel vybaven školní angličtinou a nebyl zdaleka sám, koho tížily obavy z jazyka.

„Tato study session byla nejenom zaměřená na životní prostředí, ale pro některé byla i extrémní zkouškou toho, jak zvládají anglický jazyk, a co je hlavní, jak ho dokážou použít v praxi. Z mého pohledu jazykově méně vyspělého člena výpravy byla asi nejtěžší studijní část akce, jelikož jsem zjistil, že jsem vybavený spíše hovorově než technicky, ale bojoval jsem statečně až do středy, kdy jsem prožil asi největší krizi za celou dobu konání akce. Ale zároveň to byl den, kdy jsem si zvykl na okolní angličtinu a začal ji naplno vnímat. Jinak to byl pro mě asi nejvíce zatěžující týden, ale mohu říct, že pokud budete mít možnost jet na nějakou podobnou akci, jako byla tato, tak neváhejte a jeďte. Stojí to za to, ať z hlediska zážitků, tak i velkého poznání hovorové angličtiny.“

*Za PS Údolí slunce Hamry nad Sázavou
Pája & Vojta*

jak se dotýká nás osobně. S podivem jsme zjistili, že udržitelnost není slovo z budoucnosti. A zároveň jsme měli možnost svoje zkušenosti a názory sdílet s ostatními. Ve druhé polovině týdne jsme se posunuli k peer výuce, kterou známe z oddílů. Formě neformální výuky založené na rovnosti peer „učitelů“ a účastníků. Účastníci nejsou jen pasivní příjemci informací, ale na základě sdílení zkušeností a aktivní účasti se podílí na programu. Vrcholem programu byly workshopy, které jsme ve skupinkách připravili a vedli. Práce

Kdo si hraje, nezlobí

Tentokrát přinášíme několik her trochu odlišných od těch, jež tu v několika posledních číslech bývaly od oddílu Veverky. Dají se zařadit do programu na schůzku nebo víkendovou akci, kde je větší prostor pro práci se skupinou. Připravili je účastníci study session pro

ostatní. Při uvedení her je třeba zvážit, jestli je děti pochopí.

Nedílnou součástí každé hry je reflexe, na kterou musí být dostatek času a každý má dostat šanci se vyjádřit. Náměty na otázky jsme uvedli v reflexích.

Sociální inkluze

Pomůcky: žádné (popř. flipchart na shrnutí reflexe)

Čas: cca 10 min. simulace +

15 min. následná reflexe

Počet účastníků: min. 10

Cíl: Ukázat problém sociálního vyloučení. Může řešit i začínající šikanu nebo problém „odstrkovaných“ dětí.

Vybereme 2 dobrovolníky, které pošleme za dveře a sdělíme jim tam, co mají dělat. Jejich úkolem je navázat kontakt se členy skupiny.

Zbýlé lidi rozdělíme do dvou skupin a posadíme do uzavřeného kruhu. Tyto skupiny mají za úkol se bavit o určitém tématu (oblíbené jídlo, koníčky) a nevšímat si nově příchozího „vetřelce“.

Toho popíšeme jako člověka, který může být nebezpečný.

Reflexe: jak se cítili lidé v pozici „vetřelců“, jak se skupina snažila „vetřelce“ ignorovat, jak lze přístup k „cizím“ lidem změnit.

Boj o zdroje

Pomůcky: nastříhané barevné lístečky ve čtyřech barvách, čtyři lihové fixy v barvách lístků, čtyři nádoby na lístky

Čas: 25 min. + 15 min. následná reflexe

Počet účastníků: 15 a více

Cíl: Ukázat na problém s rozložením zdrojů a rozdíly v jejich dostupnosti.

V prostoru umístíme 4 nádoby se zdroji (barevně odlišené lístečky) – poznání (cca 30ks), voda (cca 60ks), jídlo (cca 70ks), peníze (cca 25ks). Před zahájením hry fixem náhodně označíme jednotlivé účastníky podle jejich přístupu ke zdrojům (mohou být 2). Všechny vypustíme do prostoru a každý si může vzít tolik lístečků, kolik chce, podle zdrojů, které mu náleží. V další fázi mají účastníci 4 min, aby si vlastněné zdroje vzájemně vyměnili. Poměr výměny je na nich. Poté do hry pošleme 3 zloděje, kteří mají za úkol chytat hráče. Pokud se jim to povede, hráči jim musí odevzdat jeden zdroj. Po 5 minutách se ze zlodějů stanou „obyčejní“ hráči. A do hry se zapojí poslední hráč „smrt“, u kterého se lze vykoupit pouze penězi. Pokud někdo peníze už nemá, vypadává. Hra končí po 10 minutách.

Reflexe: Co hra ukazuje; postupovali by všichni stejně, kdyby hru hráli podruhé; dá se něco změnit?

Obyčejná voda?

Pomůcky: data o spotřebě vody (průměr v USA, Evropě, Africe); objem vody, který člověk potřebuje na základní činnosti každý den; papíry; fixy

Čas: 20 min. + 15 min. následná reflexe

Počet účastníků: 12 a více

Cíl: Donutit účastníky přemýšlet o tom, jak je voda důležitá. Pomocí simulace je přenést do situace, kdy musí zvážit, na co vodu použije.

Tato hra je náročnější na přípravu, ale data se dají velmi snadno získat.

Účastníky rozdělíme na 3 oddělené skupiny představující rodinu. Každá rodina dostane jiné množství vody, které odpovídá spotřebě ve vybraných oblastech. Jejich úkolem je prodiskutovat, sestavit a napsat svůj denní „vodní“ rozpočet podle množství vody na den, které mají k dispozici (vynásobíme průměrnou denní spotřebu počtem lidí v rodině). Které činnosti (opět vynásobíme potřeby jednoho člověka počtem lidí v rodině) do rozpočtu zahrnou, je na nich, ale nesmí překročit stanovený objem. „Kouzlo“ celé hry spočívá v tom, že rodiny budou mít k dispozici diametrálně odlišné množství vody (např. africká rodina bude mít jen na pití a na vaření a americká si bude moci dovolit umýt auto).

Důležité je, aby rodiny vzájemně nevěděly, kolik vody má která k dispozici, a že představují konkrétní rodinu na konkrétním místě na světě. To jim vysvětlíme až při závěrečné diskuzi.

Dalším úkolem je sehrát scénku o tom, jak vypadá jejich běžné hospodaření s vodou během dne. Poté rodiny ukážou své rozpočty a následuje vysvětlení a diskuze.

Reflexe: Bylo těžké rozhodnout se, co s vodou udělat? Jak jste se cítili při scénkách? Jak by se rozpočet změnil, pokud byste ho sestavovali na měsíc (šetření)?

Pořádek v lese

Pomůcky: vše, co do lesa nepatří (plastové láhve, sklo, plechovky atd.)

Čas: 20 min. + 10 min. následná reflexe

Počet účastníků: 3 a více

Klasická hra pro nejmenší děti. V okolí lesní cesty umístíme předměty tak, aby byly vidět. Úkolem dětí je úsek projít a zapamatovat si je. Na konci cesty je pak napíšou na připravený papír. Vyhrává ten, který zapíše nejvíc věcí. Poté společně věci posbíráme.

Reflexe: Kam věci patří, jak je třídit, co se s nimi stane, pokud je pohodíme v lese atd.

Třetí světová se nekonala

Neuvěřitelných šedesát pět let uplynulo od konce 2. světové války – a 3. světová se nekonala. Zato se hojně válčí v tzv. lokálních konfliktech, i když jejich rozsah bývá značný, nemluvě o ztrátách na životech, majetku a poničení životního prostředí. Jen tak pro připomenutí – Korea, Vietnam, Izrael, Palestina, Jugoslávie, Falklandy, Perský záliv, Irák, Afganistan atd. a nejnověji je to terorismus, který může přejít ve vážný konflikt kdekoli na planetě. Těch šedesát pět let světového míru opravdu nebylo klidných, a tzv. studená válka, která vypukla nedlouho po té horké světové, mnohokrát hrozila přeměnou ve válku atomovou. Západ a Východ stály proti sobě a – jak jsem

nejen já přesvědčen – jen strach ze zničení sama sebe i celé planety zabránil jedné i druhé straně válku rozpoutat. Jsem zvědavý, nakolik se ve dnech současných politických bojů před květnovými volbami do Parlamentu České republiky bude mluvit o šedesátém pátém výročí ukončení 2. světové války. A v jakém smyslu toho bude využito! Žijících pamětníků, jak války horké, tak i studené, je už málo, zato je mnoho možností, jak ony doby dětem ukázat a vysvětlit, o co tehdy šlo a o co nyní jde nám dospělákům. Udělat to musíme, protože bez poznání minulosti by nemusela být ani naše budoucnost.

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Pomníčky

Byl to takový nápad při pohledu na prázdné místo, kde bývala pamětní deska připomínající smrt občana v revolučních dnech roku 1945. Kdysi se o tyto pomníčky starali lidé i město a v květnových dnech u nich pionýři drželi jakousi čestnou stráž. Po listopadu 1989 to tu a tam zkoušeli skauti. Leckde pomníčky zmizely a s nimi se vytratila i vzpomínka na ty, kteří pro naši svobodu nasadili i své životy. Neměli bychom zapomínat a především dětem bychom měli přiblížit, co všechno se tehdy odehrávalo „Jste pionýři, tak jděte a hledejte pomníčky a památky na události spojené s osvobozením našeho města,“ řekli jsme dětem. Dost náročný úkol, ale splnili ho! Navíc jsme očistili pomníčky, o které se nikdo nestará. V pokladně se našly nějaké peníze, takže 8. května budou u pomníčků kytičky i pionýrská hlídka. K tomu máme natisknutá povídání o těch, jimž jsou pomníčky věnovány, a rozdáme je zájemcům.

Oddílák Boubín

Testík není žertík

Soutěživost a hra patří k trvákám klukovských a holčičích zájmů. Zkuste si ověřit, co znají z dob minulých, které se nám připomínají k 65. výročí konce druhé světové války a osvobození Československa. Nakonec nebude marné, když si i vy prověříte své znalosti.

Základem bude test, a jako obvykle k dané otázce nabídneme dvě až tři možné odpovědi. Tak třeba: Kdy začala 2. světová válka? Možné odpovědi: a) 1939 Přepadením Polska – b) 1940 Německým přepadením Belgie, Holandska a Lucemburska – c) Přepadením Sovětského svazu německými armádami.

Podobným způsobem můžete zadat otázku, co znamenala pro Československo tzv. Mnichovská dohoda, kdy německá vojska okupovala Československo a jak se jmenovalo okupované území Čech a Moravy, kdy a kde Japonsko poprvé zaútočilo na USA, jak dlouho trvala německá blokáda Leningradu, jak se dnes jmenuje Leningrad, kdy byla otevřena tzv. Druhá fronta a které státy v ní nasadily svá vojska. Zapomenout nemusíte ani na takové události, jako bylo vystřelení německých „tajných zbraní“ – raket V-1 a V-2, kdy a kde bojovali proti Německu českoslovenští letci v zahraničí, jaké jiné čs. jednotky existovaly za 2. světové války. A připomenout byste měli, kdy a kde vypuklo květnové povstání čs. lidu, nebo které části ČSR osvobodila americká a sovětská vojska.

Vycházet můžete i z toho, odkud je váš oddíl, jaké má zaměření, jaké je věkové složení. Námětů Druhá světová válka skýtá mnoho. Děti můžete vést i k tomu, aby vyhledaly a přinesly obrázky, staré časopisy, knihy, nebo možná i doma najdou nějaké památky na onu dobu. Podobný test najdete také na straně 18 tohoto vydání Mozaiky.

Historik

Robin a Páťa – „Pomníčky“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEEP

PÍŠE: V. TOMAN – HADŽI

Oheň nejen zápalkou

Ano, je to tak. Správný táborník nejen zápalkou oheň rozdělá, ale jednoduché už to vždycky není. Zápalka, čili sirka, je malá – a ty dlouhé krbové s sebou asi nosit nebudete – rychle shoří. Materiál na rozdělání ohně (troud) musí proto být silně hořlavý. Tedy suchý, z malých částic a snadno zapalitelný. Nahradit ho může i tuk, olej nebo gel, pokud něco takového ovšem máte k dispozici. Běžně se proto použije ztrouchnivělé nebo rozdrobené suché dřevo nebo kůra.

Vhodná je i pryskyřice vytékající z poškozených míst na stromech, suché lišejníky a mechy. Potřebujete i třísky na podpal. Ideální jsou malé suché větvičky nebo drobné kousky dřeva, získané rozlámaním vysušených větví. Jakmile dojde k zapálení třísek, můžete přikládat větší kusy suchého dřeva. Nejlépe se hodí dřevo břízy. Dub a jasan hoří také dobře a uvolňují hodně tepla. Při hoření lehčího dřeva (modřín, borovice) však vznikají jiskry! Pro nejnápadnější oheň volte jilmové dřevo.

Kromě zápalek se dnes hojně používají zapalovače. Pokud vám dojde plyn, zkuste jeho křesací mechanismus. Někdy zvládne i zapálení. Když je slunce, zkuste lupu / brýlové sklo nebo parabolu z reflektoru. Do jejího středu (místo žárovky) vložte troud. A ještě poslední rada: Krabičku zápalek proti zvlhnutí ochráňte tím, že ji postříkáte lakem na vlasy! Zápalky zase můžete částečně ponořit do vosku, vítr je pak snadno nezhasne.

Tramp

Léčí příroda – a chutná!

Nepochybuji o tom, že na každou výpravu nebo tábor berete s sebou lékárničku. Ať docela malou, osobní (např. v krabičce poslední záchrany), nebo větší s první pomocí. A přece se může stát, že se něco přihodí a vy správný lék mít nebudete! Nevěšte hlavu! Příroda vám pomůže. Poučte se včas! Pár rad vám přinášíme právě teď a tady!

Jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*) je vhodný na čerstvé otevřené rány nebo omrzliny. Čistě, omyté a rozmačkané či celé listy použijete jako obklad. Též ze šťávy z nich vylisované nebo z výluhu.

Mateřídouška obecná (*Thymus serpyllum*) je vhodná na otoky a záněty kůže. Použijete obklady nebo koupel z nálevu z kvetoucí natě. Nálev nebo čaj poslouží též jako kloktadlo při zánětech dásní. A ještě v kuchyni nahradí tymián!

Lopuch větší (*Arctium lappa*) nebo i jiný lopuch použijete na těžko se hojící rány, ekzémy nebo vřídky. Používá se koupel z kořenů lopuchu, a to buď z vyluhovaných čerstvých, nebo z odvaru sušeného.

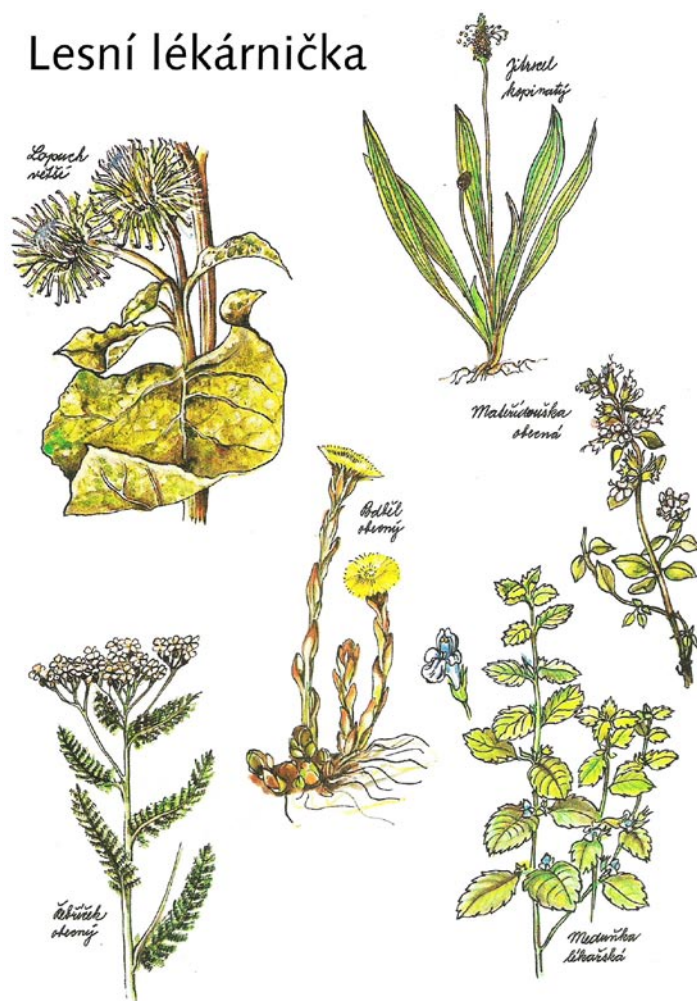
Řebříček obecný (*Achillea millefolium*) je přírodní dezinfekcí a prostředkem proti zánětlivým procesům. Použijete květ nebo kvetoucí nať. Nálev nebo čaj se užívá na koupeli a obklady. A ještě navíc v kuchyni nahradí polévkové koření, ochutí sýrové či tvarohové pomazánky. Hodí se však i na chleba s máslem.

Podběl obecný (*Tussilago farfara*) poslouží proti kašli a rýmě, ale i na otoky a vředy. Z květů nebo listů připravíte nálev nebo čaj k pití. Na vnější použití se hodí obklady z mokřých listů.

Meduňka lékařská (*Mellisa officinalis*) je dobrá pro uklidnění a proti nespavosti. Použijete nálev nebo čaj z rozkvétající meduňky. Pije se před spaním. Dospěláci si mohou vyrobit lihový výtažek. Jinak je meduňka výborné koření k ochucení ryb, salátů a jemných omáček.

Pavla-Kytička
a její archiv obrázků

Lesní lékárnička

Sami o sobě

Divoká Orlice v Krkonoších

Rokycany

Náš oddíl Divoká Orlice ráno 20. února vyrazil do Krkonoš a už odpoledne jsme lyžovali - alespoň ti co lyžovat uměli. Druhý den proběhlo rozdělení do skupin a už se zase lyžovalo. Další dny stoupla teplota, začal tát sníh a byl mokrá a těžký. Lyžování bylo tedy o něco těžší, ale i tak jsme si ho užili. Ve čtvrtek jsme vyrazili na Černou horu, padla hustá mlha, ale i přesto to byl příjemný výlet. V pátek byl závod ve slalomu a i ti, kteří na začátku neuměli vůbec lyžovat, se umístili na krásných místech. V sobotu ráno jsme se rozloučili s horami a vyrazili domů. Byly to úžasné prázdniny a velice se těšíme na příští rok.

Instruktor Pepin z oddílu Divoká Orlice

Pionýrský bál

Hradec

Pionýrská skupina Hradec pořádala v pořadí již 4. pionýrský bál, nyní pod názvem: „Slunce, seno a pár prcků“. Atmosféra celého večera se přiblížila do známého prostředí filmových Hořtic. Úvodem se na zapískání seběhly báby z celé vesnice. Dále byly připraveny soutěže, které alespoň lehce připomínaly známou filmovou komedii, např. přelezení štaflí z jedné strany na druhou nebo hod šipek na Kelišovou. Vyvrcholením večera bylo taneční představení „Trnky brnky“, kterého se zúčastnili všichni vedoucí a instruktoři. Akce sklídila obrovský úspěch a již teď se přemýšlí nad tématem příštího pionýrského bálu, který už bude slavit polokulatiny.

Martin Mlynářik, PS Hradec

Na „puchýři“ se jen nepochodovalo...

Horní Bříza

22. ročník turistického pochodu Hornobřížský puchýř uspořádala od 12. 3. do 14. 3. PS Horní Bříza. Přijelo i s pořadateli 594 účastníků. V pátek je čekalo plnění tématického turistického odznaku Smírčí kříže Kralovicka nebo 10 km trasa s prohlídkou muzea. Na sobotu byly vyznačeny trasy 13, 21, 32 a 50 km. Byli oceněni nejstarší účastníci (pan Robert Mašek a paní Zdeňka Daňová), nejpočetnější kolektiv (KČT Tachov) a nejpočetnější dětský oddíl (pionýrský oddíl Větrník z pořadajících skupin). Přivítali jsme i turisty z Rakouska, Německa, Maďarska. Nejvzdálenějšími účastnicemi byly turistky z ruského Sankt -Peterburgu. Potěšující byla i první účast kolektivů z PS Hrádek a PS Nepomuk. Nedělní trasy 11 a 19 km završily třídní putování Severním Plzeňskem. Další ročník se uskuteční 11. 3. – 13. 3. 2011.

Jaroslav Novák, PS Horní Bříza

Velikonoce v Újezdě

Plzeň

Jako každým rokem se vydal oddíl Kometa z PS Homolka Plzeň na svoji základnu v Újezdě u Plánice oslavit velikonoční svátky. Během pobytu nás provázelo celkem dobré počasí a tak jsme to využívali k různým hrám, sportování a výletům do okolí spojeným s pozorováním přírody probouzející se po letošní tuhé zimě. Také na velikonoční zvyky jsme nezapomněli. Chlapci se snažili vyrobit pomlázky, což se jim moc nedařilo, zato děvčatům se velmi dařila příprava kuřátek z piškotů pro pondělní koledníky.

Luboš Šmolík, PS Homolka Plzeň

Výlet na „řepárku“

Řepárka je obnovená trať úzkorozchodné železnice, která v okolí Kolína svázela z polí cukrovou řepu do cukrovaru. Před třemi lety tu parta nadšenců v Kolíně – Sendražicích zahájila muzejní provoz. Původní 11 km dlouhá dráha vznikla v roce 1894 a po 70 letech provozu byla zrušena. V současné době se můžete svést úzkorozchodným vláčkem po trati dlouhé 2 km, ale i ta se v budoucnu prodlouží. Náš kroužek železničních modelářů o velikonoční neděli tuto dráhu navštívil. V provozu byla parní lokomotiva, ale u nádraží jsme spatřili ostatní vozy a motorové lokomotivy. Výlet se podařil a všem jej vřele doporučujeme.

Text a foto F. Batěk, 1. PTS Táborník Mladá Boleslav

Krajská vybika 2010

O víkendu 26. – 28. března se již po šesté sešli sportovně založení pionýři z Ústeckého kraje v Kláštecku nad Ohří, kde ÚKOP s PS Heleny Bišové pořádala krajskou soutěž ve vybíjení. Celý sobotní den byl věnován zápasům. Soutěžily děti od 6 do 15 let ve třech věkových kategoriích. Když hráli ti nejmladší, všichni drželi palce, aby pořádně přehodili hřiště, a když hráli ti nejstarší, tak všichni přihlížející sledovali s napětím prudké rány a akrobatické kousky uhýbajících hráčů. Kromě soutěže samotné se soupeři setkali i na sobotní diskotéce, o pauzách i u jídla, které bylo jako každý rok výtečné. Turnaje se zúčastnily PS Chomutov, PS Dravci Ústí nad Labem, PS Dubí, PS Heleny Bišové Klášterec nad Ohří a letošní nováčci v soutěži 14. PS Aljaška klub Děčín. Všem pořadatelům děkujeme a těšíme se za rok nashledanou.

Jana Krotilová, PS Chomutov

Klášteřec nad Ohří

Noc plná pohádek

I tak by se dala nazvat naše Noc s Andersenem, do jejíhož jubilejního 10. ročníku jsme se zapojili jako pořadatelé ve Zborovicích. V pátek večer se děti vydaly na cestu k Perníkové chaloupce. Úkoly po cestě většina zvládala, a tak za získané zlatáky mohly vstoupit do pohádkového lesa. V některých byla v šeru malá dušička a málem by přehlédly Karkulku i Jeníčka, který sháněl Mařenku. Vytí vlka však přeslechl málokdo a ohýnek dvanácti měsíčků byl také vidět už z dálky a ozařoval naši Perníkovou chaloupku plnou dobrot. Ježibaba pár dětí pěkně vylekala, nakonec jim ale dovolila nějaký perníček utrhnout. Po návratu u dveří školy čekal dopis od samotného Hanse Christiana, pamětní listy, stužky a drobná pozornost. Pak už se otevřela naše herna – děti si vyzkoušely spoustu her, starší chatovaly s ostatními nocležníky ve čtyřech státech Evropy. Půlnoční pohádky na dobrou noc byly jiné tím, že je napsali bývalí členové oddílu a pohádky se staly součástí jedné z knížek pro děti. Noci s Andersenem se včetně hostů zúčastnilo 62 lidíček, a to není zrovna málo!

Lenka Sakařová, vedoucí PS

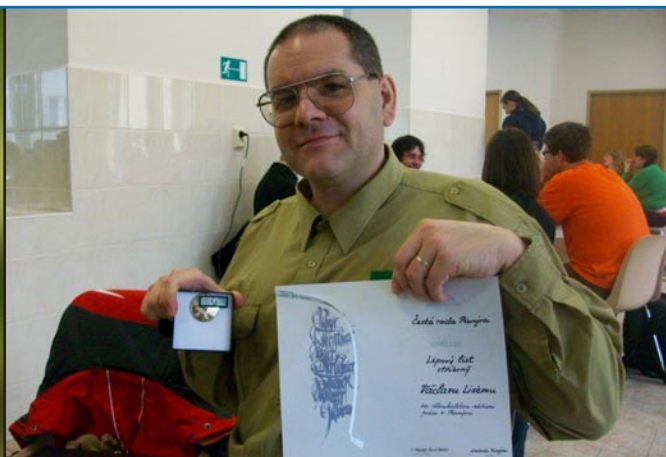

Největší skupina Plzeňska na krajském jednání

V sobotu 20. března 2010 zasedala v Plzni Krajská rada Pionýra s delegáty z jednotlivých PS. Za Pionýra Hrádek se zúčastnilo 11 zástupců, protože jsme největší skupina v kraji. Celá krajská organizace je i největší v republice.

Na dopoledním programu bylo předání ocenění, která také převzali Milan Soukup a Vašek Lisí. Přítomní se seznámili s činností za uplynulý rok, s hospodařením a s výhledem do budoucna. Odpoledne proběhla rozprava s Výkonným výborem ČRP. Naše skupina představila svoji činnost, zájemci si mohli prohlédnout i kroniku, kterou pečlivě vede Zdenka Vasková. Delegáti schválili všechny krajské akce a naše skupina se zapojí do Dne proti rakovině – 12. 5., Bambiriády 22. 5. v Plzni s vlastním programem, krajského setkání oddílů v Plasích ve dne 11. – 13. 6. V prosinci budeme hromadně darovat krev.

Vlasta Vasková, Pionýr Hrádek

Všechno nejlepší!

23. 5. slaví JUDr. Jiří Dvořák ze 137. PS (Pražská OP) své 55. narozeniny.

Gratulujeme a přejeme i do dalších let vše nejlepší.

Trestní oznámení

V souvislosti s problematikou nového trestního zákona dnes přicházím s povídáním sice praktickým, ale s přáním, abyste jej nikdy nevyužili: s trestním oznámením. Tento pojem je velmi frekventovaným a bývá používán jako hrozba, způsob řešení nebo zaklínadlo. Co pojem skrývá? Fakticky se jedná o oznámení určitého děje, u kterého se domníváme, že by jeho lidský původce měl být potrestán trestním soudem. Takové oznámení se může uskutečnit slovním sdělením kompetentnímu orgánu – například oznámením na policejní úřadovně o vloupání do motorového vozidla – nebo zašláním sdělení v psané řeči (písemně, telegraficky, faxem, dálnopisem a od 1. 10. 2000 rovněž elektronickou poštou (tzv. e-mailem), pokud je připojen tzv. elektronický podpis podle z.č. 227/2000 Sb.). Zmíněné orgány jsou povinny oznamovatele vyrozumět o tom, jak bylo s oznámením naloženo a jaká opatření byla přijata, pouze pokud o to oznamovatel požádá. Bude tedy praktické, aby oznámení takovou žádost obsahovalo.

K přijetí trestního oznámení jsou ze zákona povinni státní zástupce, vyšetřovatel a policejní orgán. Pokud by snad trestní oznámení bylo

učiněno do protokolu u soudu, zašle je soud neprodleně státnímu zástupci. Oznámení může podat kterýkoliv občan, více občanů společně, státní orgán, jakož i kterákoliv právnická osoba (např. obchodní společnost, občanské sdružení, jeho organizační jednotka). Obecná povinnost oznámit spáchání trestného činu není stanovena, s výjimkami jednak státních orgánů, jednak obecné oznamovací povinnosti, o které bude pojednáno příště.

Oznámení je podáním ve smyslu trestního řádu a lze je učinit osobně nebo v zastoupení, např. advokátem. Trestní řád neobsahuje náležitosti ani podání obecně, ani trestního oznámení zvlášť, pro srozumitelnost písemného oznámení však bude vhodné, aby obsahovalo:

- a) označení orgánu, kterému je určeno;
- b) označení osoby, která trestní oznámení činí (s uvedením způsobu, jak lze tuto osobu kontaktovat);
- c) popis skutkového děje, ve kterém je spatřováno závažné jednání;
- d) označení osob, které mohou oznamované skutečnosti potvrdit podáním vysvětlení (svědci);
- e) označení jiných důkazů a stop, kterými se prokazují oznamované skutečnosti, tedy zejména:

- i) znalecké posudky, vyjádření odborných firem, jejich prohlášení;
- ii) listinné důkazy;
- iii) věcné důkazy apod.

Písemnosti, které jsou k důkazu navrhovány, lépe připojit v kopiích (originály lze předložit později). V některých případech se orgány uvedené v poznámce a) spokojí s kopiemi s tím, že po nahlédnutí do originálu se poznamená shoda s kopií (tím se lze vyvarovat nepříznivých důsledků plynoucích ze ztráty originálu);

- d) vyčíslení škody, která byla způsobena trestným činem, s podrobným uvedením jak samotného výpočtu, tak podkladů, na základě kterých byly stanoveny údaje rozhodné pro výpočet;
- e) datum a podpis osoby, která oznámení činí (ověření podpisu podle zvláštních předpisů není vyžadováno);
- f) pokud je trestní oznámení činěno prostřednictvím zástupce, bude v obsahu trestního oznámení označen a přílohou bude plná moc.

Při sepisování trestního oznámení, zejména ve věcech skutkově složitých, je třeba srozumitelnosti textu, dbát na jazykově správné vyjadřování a jednotu užívané terminologie a u každého z navrhovaných důkazů je účelné vyjádřit (pokud to nevyplývá již ze samotných souvislostí, ve kterých je navrhován), jaké skutečnosti z toho kterého důkazu lze zjistit a co prokazuje, případně se kterým dalším důkazem obsahově nebo věcně souvisí. Pro dobrou orientaci, v případě většího množství předkládaných listin, je vhodné listiny očíslovat (případně i jejich strany) a v textu oznámení odkazovat na takto označené důkazy.

V trestním oznámení vědomě uvedené nepravdivé údaje mohou být postiženy, ale o tom příště.

*Michal Pokorný
právní zástupce Pionýra*

Vzor trestního oznámení

V Praze dne 27. 4. 2010

Obvodnímu státnímu zastupitelství
pro Prahu 2

Věc: Nereálné a vymyšlené sdružení, IČO 00998800, sídlem Praha 2, Lublaňská 8, 120 00 podává trestní oznámení.

Podáváme trestní oznámení pro skutek, kterým se dle našeho názoru neznámý pachatel dopustil krádeže.

V domě v Praze 2, Lublaňská 8, č.p. 507, má naše sdružení klubovnu. V klubovně je zřízeno odběrné místo elektrické energie s elektroměrem číslo 1234567890. To dokládáme nájemní smlouvou a smlouvou o dodávce elektrické energie.

Při opravě elektrorozvodů jsme zjistili, že ve společných prostorách pod omítkou jsou na náš rozvod připojeny vodiče, které vedou do bytu pana Václava Tvrdého, nar. 6. 7. 1943 v Praze, státního zaměstnance, bytem Praha 2, Spálená 2. To mohou potvrdit členové sdružení, kteří se na opravě podíleli a to Jan Lesák, bytem Praha 1, Boubínská 10 a Petr Dvořák, bytem Praha 4, Kunratický krmelec 6. Zjištěný stav jsme vyfotografovali a ponechali v původním stavu (fotografie v příloze). Vzhledem k tomu, že v domě bylo vymalováno před dvěma lety a místo, kde vedou vodiče, nese původní malbu, je zřejmé, že vodiče zde jsou umístěny nejméně dva roky, což spadá do doby, kdy nám výrazně narostly účty za spotřebovanou elektrickou energii. To jsme přičítali, zřejmě nesprávně, novém vytápěcímu tělesu. Nárůst činil cca 500,- Kč měsíčně, což činí dohromady za celé období 12.000,- Kč.

Domníváme se, že popsáním jednáním byl spáchán trestný čin, a žádáme, aby byly ve věci zahájeny úkony trestního řízení. Zároveň žádáme, abychom byli vyrozuměni o učiněných opatřeních.

Jan Rafinovaný, předseda

Nereálné a vymyšlené sdružení

Dvojmo

Přílohy: dle textu.

Co se děje v Klíčení?

V rámci klíčové aktivity č. 1 jsme zvládli tři infosemináře pro téměř 80 účastníků – budoucích členů odborných týmů, zástupců spolupracujících PS či jen zájemců o danou problematiku.

Kromě velmi praktického dotváření zázemí projektu před námi a odbornými týmy stojí i některé zdánlivě akademické úkoly, např. ujasnění prvotních představ o základní kostře programů, užívání legendy apod. Máme za to, že tomu významně přispějí výsledky dotazníkové akce, jejíž příprava jde do finále. Takže krátká zmínka právě k ní – jde o sběr dotazníků z většiny krajů ČR, jsou pro tři skupiny: pro děti, učitele a pro vedoucí. Chceme zjišťovat zkušenosti a názory uvedených skupin na problematiku dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, jejich pohled na neformální vzdělávání a jejich zkušenosti, vazby ke klíčovým kompetencím...

Proto bychom i zde chtěli vyzvat dobrovolníky, kteří by měli chuť se na projektu podílet, aktuálně při sběru dat – tedy jako tazatelé, aby se ozvali, blíže o tom v příloze této Mozaiky.

Kolem projektu je to zrovna poseto některými „nepříliš přívětivými“ pojmy. Na ně jsme se zeptali odborné garantky projektu, Ireny Černé:

Co si v projektu „Klíčení“ představíte pod dnes poněkud nadužívaným pojmem „klíčové kompetence“?

Především – nechápejme kompetence jako pravomoci, jako právo rozhodovat a ovlivňovat jiné. Slovo kompetence pojímáme ve smyslu postojů, znalostí, schopností nebo vnímaných hodnot. Pojem klíčové kompetence nám vymezuje soubor „dovedností“ potřebných a užitečných pro život.

O jaké „klíčové kompetence“ se jedná? Jde o obecně definované a přijímané kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační, občanské, sociální a pracovní – jde tedy vlastně o velmi praktické záležitosti.

Hovoří-li se o tom, jakých dětí se projekt týká, používá se takový složitý termín...

Ano, jde o děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

klíčení
ROSTEME S DĚTMI

Brr, to zní skoro strašidelně, opravdu „takové děti“ v Pionýru máme?

Ale, netřeba se bát. Je to pojem velmi široký, obsáhne v sobě totiž nejen děti s tělesným nebo mentálním postižením, ale i děti se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Což v praxi může být nejen dítě s lehkou mozkovou dysfunkcí (například dysgrafií), ale také dítě z neúplné rodiny, které mívá složitější přístup ke vzdělání. Mimo jiné, a na to bychom neměli zapomenout, se tento pojem týká také talentovaných dětí. Takže, abych to shrnula: ano, myslím, že se v našem sdružení nejen najdou, mám za to, že jich je většina. A proto se tomu projekt věnuje.

Mluvíme o „klíčových kompetencích“ a „dětích se specifickými vzdělávacími potřebami“. Musím se proto zeptat, bude „obyčejný oddílový vedoucí“ projektu vůbec rozumět?

Ale jistě, ono to sice zní takříkajíc okázale a velmi odborně, ale praktické aktivity projektu budou velmi dobře propojitelné s běžnou oddílovou činností a při tvorbě všech metodik budeme hlídat i jejich srozumitelnost.

Lucie

NGO Market 2010

Letos se Pionýr, opět po dlouhé době účastnil veletrhu neziskových organizací – NGO marketu, který se konal 16. 4. 2010 v Národní technické knihovně v Praze.

Popravdě, jsme měli veliké štěstí. Počet neziskovek, které by se rády na NGO marketu zviditelnily, totiž neustále roste a každým rokem se jich hlásí víc a víc, a proto byli pořadatelé nuceni zavést registraci. No a kdo se nezaregistruje včas, ten má smůlu. My jsme to stihli a získali tak možnost reprezentovat sdružení a jeho aktivity (celoroční činnost, letní tábory, projekt Klíčení a podobně).

Jako pionýři jsme dostali koutek s panelem asi 2 x 1 metr na vylepení plakátů a podobných věcí a k tomu stoleček.

Prostor to byl trochu stísněný, ale nakonec jsme si s ním poradili. Po úvodní řeči organizátorů už se na nás mohli

vrhnout zvědaví kolemjdoucí. Lidí bylo celkem dosti, někteří měli velmi záladné dotazy, ale žádný nezůstal nezodpovězen. Rozdaly se kalendářiky, plakáty a spousta letáků i výroční zprávy, no však to znáte. Doufejme, že si je nebrali jen „sběrači“, ale také skuteční zájemci o Pionýr a jeho činnost.

Lucie

Veletrh dětské knihy v Liberci

I letos se (15. – 17. 4.) naše sdružení pod taktovkou libereckých pionýrů účastnilo tradičního veletrhu dětské knihy v Liberci. V našem stánku byly připraveny aktivity hlavně pro děti – hledání chyb v modelu tábora, skládání a hod vlašťovkou na cíl, bludiště na papíře a podobně. Pro dospělé pak byly přichystány hlavně informace, ať už o Pionýru celkově, o letních táborech, nebo třeba o pionýrském projektu Klíčení. Vybrali jsme pro vás několik ohlasů od libereckých pořadatelů:

- Za sobotu prošlo kolem našeho stánku něco kolem 300 návštěvníků a zastavovaly se u nás hlavně rodiny s malými dětmi a samotné děti ve věku od 4 do 12 let.
- Velmi dobrá byla stavba tábora (hledání chyb) – zájem dětí byl ohromný.
- dokonce jsem získala 10 rodičů, kteří měli zájem o vyplnění volného času jejich dětí ze strany právě Pionýra poté, co se o nás dozvěděli.
- Myslím, že stánek splnil svůj informační účel. Bylo dost návštěvníků, kteří se divili, že Pionýr ještě existuje.

red

Opravdu dobrý tábor pošesté

Již šestý ročník pionýrského projektu Opravdu dobrý tábor odstartoval na tiskové konferenci 14. dubna v Praze.

Nastala totiž opět doba, kdy mnoho rodičů spolu se svými dětmi hledá vhodné letní tábory. Informační kampaň Opravdu dobrý tábor jim pomáhá zorientovat se v nabídce, radí, podle čeho vybírat i na co si dát pozor, nabízí i řadu praktických doporučení (na co se vždy ptát, co si brát s sebou a podobně).

www.dobrytabor.cz
Opravdu dobrý tábor

Snažíme se, aby narůstalo širší povědomí o obecně platných pravidlech, jež by měl dodržovat každý pořadatel tábora. Naším hlavním cílem je, aby co nejvíce rodičů a dětí při výběru tábora nemuselo spoléhat jen na šťastnou ruku a vybrali přesně takový, který pro ně bude opravdu dobrý, aby se děti vracely z tábora a už se těšily na příští ročník...

K hlavním nástrojům kampaně tradičně patří internetové stránky www.dobrytabor.cz, prezentační akce pro veřejnost, e-mailová i telefonní poradna. V dubnu, květnu a červnu, částečně i v průběhu prázdnin, očekáváme několik stovek dotazů a jako v předchozích letech jsme připraveni na ně odpovědět.

Hlavní kontakty projektu:

www.dobrytabor.cz
opravdu@dobrytabor.cz
222 247 529

Aktuálně

V předchozím čísle Mozaiky jsme připomněli minulý ročník Táborového koutku, ve kterém vždy vycházel přehled věcí, jež jsou v přípravě táborů v daném měsíci aktuální. Učiníme tak i v tomto čísle – v květnu je třeba:

- Odevzdat schvalovací list tábora do kanceláře krajské organizace Pionýra.
- Konkretizovat spolupráci s institucemi v okolí tábora (místní úřady, zdravotní středisko – zajištění odborné péče dětského lékaře).
- Ověřit zabezpečení aktuálního proškolení všech účastníků a pracovníků o bezpečnosti, ochraně zdraví, hygieně a platnost zdravotních průkazů.
- Dokončit dlouhodobější vzdělávání: HVDT, KOV, KIP, Pionýrské minimum.
- Provést kontrolu počtu dětí dosud přihlášených na LT, případně zajistit další propagaci.

- Rozeslat organizační pokyny účastníkům včetně seznamu výstroje a výzbroje.
- Provést kontrolu vybavenosti a připravenosti prostoru tábora, objektu (návštěva na místě).
- Uspořádat informativní schůzku účastníků (pokud nejsou členy PS, oddílů) a jejich rodičů.
- Doplnit táborovou dokumentaci (táborový řád apod.).

red

Družina královny Elišky

V představování a připomínání již vydaných celotáborových her jsme v minulém čísle skončili Expedicí Himaláya, následuje hra Družina královny Elišky, která se v roce 2005 v naší soutěži umístila na druhém místě. Její autorkou je Božena Klimecká z PS Obránců míru Kopřivnice. Družina královny Elišky je celotáborová etapová hra, zasazená do historického období 14. století a inspirovaná především postavou Elišky Přemyslovny – manželky Jana Lucemburského a matky Karla IV. Oddíly představující šlechtické rody zápolí o královninu přízeň, potažmo o přidělená území a hrady. Jednotlivé rody mají samozřejmě své erby. Vedoucí jsou rytíři, instruktoři panoši a z dětí se stávají pážata. Cílem je nejen získání půdy a hradů, ale členství v družině samotné královny Elišky.

Celá hra svou historickou motivací přibližuje účastníkům toto období našich dějin a není tak jen zábavou, ale obsahuje i prvek vzdělávací.

Pionýr

ETAPOVÉ HRY

Božena KLIMECKÁ
a kolektiv LT Turnálu LT Dobruška

Družina královny Elišky

Tajemství Atlantidy

Další v pořadí je hra Tajemství Atlantidy, která byla v roce 2006 vyhodnocena jako nejlepší. Autorem je Ladislav „Ráma“ Šimek ze 188. PS T. O. Bobříci. Hra je vytvořena pro třítydenní tábor. Děti se mění na skupiny archeologů pátrající po bájně Atlantidě a jejím odkazu, vydávají se na výpravu plnou objevů, pokladů a starobylých tajemství. O existenci Atlantidy se zde nepochybuje – běží jen o to, kdo ji nakonec dokáže nalézt. A spolu s ní nakonec bude objeven i veliký poklad, po kterém děti zpočátku nepátrají – vydávají se po jeho stopách až po vyluštění závěrečné šifry. Jak hrou postupují, dostávají se blíž nejen k zázračnému bohatství a odkrytí dávných záhad, ale také se dozvídají něco o historii starověkého světa.

První zhruba týden je věnován hledání částí mapy, podle níž budou výpravy putovat dále. V druhé části pátrají po odkazu Atlanťanů a indicích, jež by je dovedly k pokladu, třetí část je samotná cesta za pokladem, jehož hlavní součástí není zlato, ale zákon Atlantidy.

Pionýr

ETAPOVÉ HRY

Ladislav Šimek

Tajemství Atlantidy

Vnitřní ohrožení

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly 9.

Ve své historii musely mnohé oddíly i skupiny Pionýra překonávat nejedno nebezpečí a ohrožení, včetně politických. Těm jsme se věnovali v minulém čísle. Ale právě tyto oddíly a PS

se staly základem obnoveného Pionýra. Ne všechny však přežily a nejednou i výborné party oddílových malých sociálních skupin podlehly ohrožení, které vzniklo v jejich řadách.

Široké spektrum

Obecně je dnes Pionýr uznávaným ne-stranickým sdružením nezávislým na politických vlivech. **Poháry předsedy vlády se vybraným účastníkům Pionýrského Sedmikvítku předávají bez ohledu na to, která strana zvítězila ve volbách.** Podporu, nebo alespoň toleranci při své činnosti mají pionýři i v mnoha obcích a městech. Občasné mediální úlety a zesměšňování nás může sice i naštvat, stejně jako problémy s propagací Pionýra v médiích, ale vztah veřejnosti k našemu sdružení se postupně změnil. Právě díky tomu, jak fungují skupiny a oddíly v místech.

Přesto se občas setkáváme v redakční poště i na různých shromážděních s kritickými výhradami proti účasti toho či onoho politika na pionýrských akcích, s výtkami, že některý text či projev někomu připadl příliš politicky zaměřený. V praktické rovině má jistě i každý dospělý pionýr právo na svůj politický postoj a v životě oddílů a skupin proto občas může dojít i k ostrým debatám. A to už může ohrozit každou malou sociální skupinu.

Z praxe, redakční pošty, příspěvků do Mozaiky i z nejrůznějších akcí také víme, že politické spektrum dospělých pionýrů vlastně sahá odprava doleva, snad jen s výjimkou extrémních skupin a spolků. Členem jedné z největších PS v Čechách je i starosta města, člen ODS, na různých republikových akcích jsme potkali jako pomocníky pořadatelů členy KSČM, jinde zase podpořili pionýrské aktivity morálně i finančně sociální demokraté i lidovci, atd. Nezapomínejme proto, že ta „pionýrská politika“ by měla sledovat především zájmy a potřeby dětí a každý, kdo jim pomáhá, může být i spojencem bez ohledu na hesla a prapory, které vyznává.

Generační spory

Vážným ohrožením i v dobrém kolektivu mohou být rozdílné názory vedoucích

a instruktorů na cokoliv. Z teorie i kvalifikačních kurzů víme, že věková skupina dospívajících má celkem přirozeně kritický přístup ke starším autoritám. Pochopitelně je třeba s tím stále počítat, debatovat, vysvětlovat, proč to či ono nelze, nebo proč to či ono je nutné. **Instruktoři by měli vždy patřit k širšímu okruhu osobností „souhlasících“ s vedením a dlouhodobý nesouhlas znamená i ohrožení.** Zkušený vedoucí samozřejmě ví, že v této věkové skupině je obvykle i někdo vůdčí osobností, formulující kritické výhrady a získávající pro ně své vrstevníky. Nemá často smysl obecně debatovat se všemi, někdy stačí vysvětlit si problémy právě s takovým „vůdcem“ opozice. Pomůže často dát mu víc důvěry a samostatnosti a pak jistě jeho výsledky i veřejně zhodnotit. Z odpůrce se tak může někdy stát i věrný pomocník. Anebo se ukáže, že je jen žvanil a svou vůdčí roli mezi vrstevníky ztratí sám, sama. Zvláštní kapitolou pak samozřejmě jsou vážné a veřejné spory a hádky mezi dospělými.

Autoritáři a liberálové

Nemá zde smysl opakovat základní informace o způsobech vedení dětského dobrovolného kolektivu. Autoritář v čele oddílu velí, přikazuje, trestá, nerad diskutuje. Ale právě časté debaty i s dětmi pomáhají upevnění vnitřních vazeb mezi členy oddílu. Opakem jsou „liberálové“, kteří nechávají rádi věcem volný průběh. Odvolávají se často na to, že právě to či ono si děti přejí nebo nepřejí. Jenže určitou míru jasné (vůdcovské) autority děti potřebují jako jistotu. Mají-li pocit, že jejich vedoucí vlastně neví, co chce, ztrácejí k němu důvěru a hledají přijatelnou oddílovou autoritu u někoho jiného nebo jinde.

Ponorková nemoc

Zpravidla začíná pocitem, že všechno dobře funguje, spoléháním na zavedené

aktivity a tradice. **Jenže pokud se malá sociální skupina oddílu z takových důvodů dlouhodobě uzavře, brání se např. získávání dalších členů, zavádění dosud neznámých aktivit, ocitne se postupně v situaci posádky ponorky, uzavřené ve svém těsném prostoru.** Členové si začínají „lézt na nervy“, narůstají spory a konflikty, i snahy „ponorku“ opustit. Lékem je prostupnost oddílu. Pestrost činnosti a s ní spojená přiměřená soutěživost, umožňující každému aspoň občas v něčem vyniknout i náročnost a úsilí na místa odcházejících členů získávat stále nové.

Teď si asi každý čtenář vzpomněl ještě nejméně na pět případů možných dalších vnitřních ohrožení společné činnosti. Budeme rádi, když nám je sdělí...

Karel Krτίčka – Krtek

121. PS BOR z Prahy 4

V září roku 1948 při škole v Jižní ulici na pražském Spořilově založilo 18 dětí zdejší první Pionýrský oddíl Junáka (POJ). 7. skupina POJ zde vznikla 26. 6. 1949. Práce skupiny byla odrazem své doby. V 60. letech už zde pracují zájmové oddíly zaměřené na sport, zpěv, výtvarnou výchovu, modelářství atp. Koncem 60. let skupina začíná pořádat letní tábory. V 80. letech vedou skupinu dobrovolní vedoucí, jejich aktivity v oblasti sportu, turistiky, námětů celoskupinových her se projevuje i v nárůstu počtu oddílů. V té době již skupina pravidelně pořádá letní tábor v Líšnici v Orlickém podhůří, kam jezdí dodnes. Vznikají věkově smíšené oddíly, celoroční hry vrcholily na třech i čtyřech turnusech táborů.

V 90. letech skupina volí název na 121. PS BOR (Bratrstvo opravdových rytířů). Důvěru dětí i jejich rodičů neztrácí a hlásí se odkazu Pionýra z konce 60. let.

Zdroj: Kronika ZŠ Jižní IV a archiv 121. PS BOR

Zdroje: Kapitoly o tvoření kolektivu v dětské organizaci, (ÚR Čs. Pionýra v Mladé frontě, autorský kolektiv Dr. J. Pelikán CSC., Dr. J. Haškovec CSC., Dr. Z. Jesenská CSC., Dr. B. Hofbauer CSC., Dr. J. Šturma a další, 1968).

Kapitoly ze sociální psychologie, (ÚR PO SSM v Mladé frontě, PhDr. S. Hirschová, 1977), **Vybrané kapitoly ze sociální psychologie pro pionýrské pracovníky** (ÚR PO SSM v Mladé frontě, PhDr. Jiřina Válková, 1989), **Sociální psychologie**, (Academia, Prof. PhDr. M. Nakonečný, 1999), **Kvalifikační texty pro přípravu vedoucích a instruktorů Pionýra**, (Pionýr 1991 – 2009).

Co víte o Druhé světové válce?

Květnové dny jsou každoročně provoněné šeríkem. Někomu to vyvolá okamžitou vzpomínku na fotografie z osvobození některých českých měst od nacistické okupace s rozzářenými obličeji, šeríkovými kyticemi a osvoboditelskými vojáky. Následujícím testem si k výročí ukončení strašné Druhé světové války připomeneme některé události z roku 1945.

1. V jakém státě jsou Ardeny?

- a) Holandsko
- b) Belgie
- c) Francie

4. První americký nálet na Tokio, při kterém zahynulo 100 000 lidí, se stal?

- a) 10. ledna 1945
- b) 10. srpna 1945
- c) 10. března 1945

2. Jak se jmenovala konference, které se zúčastnily v únoru 1945 Josif V. Stalin, Winston Churchill a Franklin D. Roosevelt, aby spolu prodiskutovali poválečné uspořádání Evropy?

- a) Teheránská
- b) Jaltská
- c) Postupimská

3. Na jaké německé město provedla R.A.F. (o síle 805 bombardérů) noční nálet 13. února 1945, při kterém zahynulo při nejmenším 50 000 lidí?

- a) Drážďany
- b) Berlín
- c) Lipsko

5. Kdy začala americká invaze, operace Iceberg, na japonský ostrov Okinawa?

- a) 1. dubna 1945
- b) 1. června 1945
- c) 1. srpna 1945

8. Které české město bylo osvobozeno 9. května 1945?

- a) Ostrava
- b) Praha
- c) Plzeň

9. Kdy byla shozena na Hirošimu 1. atomová bomba, při jejímž výbuchu zahynulo 70 000 lidí?

- a) 2. srpna 1945
- b) 6. srpna 1945
- c) 30. srpna 1945

6) Kdy spáchal sebevraždu Adolf Hitler?

- a) 30. dubna 1945
- b) 2. května 1945
- c) 4. května 1945

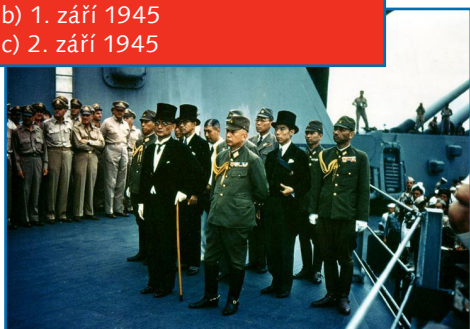
7. Kdy vstoupila v platnost německá kapitulace? Pozn.: Německo kapitulovalo zvlášť Američanům a zvlášť Sovětům. Kapitulace vstoupila v platnost o půlnoci.

- a) 5. května 1945
- b) 8. května 1945
- c) 10. května 1945

10. Kdy kapitulovalo Japonsko?

- a) 31. srpna. 1945
- b) 1. září 1945
- c) 2. září 1945

Kaleidoskop

1. 5. 1880 se narodil Herbert Masaryk, malíř, syn T. G. Masaryka (zemř. 15. 3. 1915).

1. 5. 1890 v Praze a v Čechách se poprvé konaly prvomájové oslavy Svátku práce.

2. 5. 1990 Federální shromáždění ČSFR zrušilo trest smrti.

5. 5. 1945 vypuklo v Praze povstání proti nacistickým okupantům.

5. 5. 1965 byla uvedena do provozu Ústřední čistírna odpadních vod v Tróji.

6. 5. 2000 zemřel Josef Vágner, zoolog, cestovatel, spisovatel, tvůrce královédvorského safari (nar. 26. 5. 1928).

6. 5. 1840 se ve Spojeném království začala používat první poštovní známka – Penny Black.

7. 5. 1840 se narodil Petr Iljič Čajkovskij, ruský hudební skladatel (zemř. 6. 11. 1893).

8. 5. 1945 německé velení podepsalo s Českou národní radou kapitulaci svých branných sil, začal odsun německých jednotek.

9. 5. 1420 husité vypálili Malou Stranu.

9. 5. 1945 vojska I. ukrajinského frontu osvobodila Prahu.

9. 5. 1945 vyšlo první číslo deníku Mladá fronta.

9. 5. 1970 bylo zahájeno vysílání druhého programu Československé televize.

10. 5. 1925 premiérou Molierovy hry Cirkus Dandin začala v Masarykově síni na Žižkově působit zkušební scéna, která se v roce 1925 přejmenovala na Osvobozené divadlo.

10. 5. 1980 zemřel herec Jan Pivec (nar. 19. 5. 1907).

12. 5. 1820 se narodil malíř Josef Mánes (zemř. 9. 12. 1871).

13. 5. 1935 se narodil fotograf Jan Saudek.

16. 5. 1870 se narodil malíř Antonín Slavíček (zemř. 1. 2. 1910).

16. 5. 1850 byla založena společnost pro postavení Národního divadla.

18. 5. 1910 Země prošla ohonem Halleyovy komety.

18. 5. 1980 hora Mount St. Helens vybuchla v americkém státě Washington. Zemřelo 57 lidí, škody činily 3 miliardy USD.

20. 5. 1940 první vězni přijíždějí do koncentračního tábora v Osvětimi.

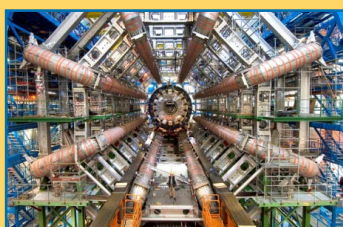
26. 5. 1900 se narodil básník Vítězslav Nezval (zemř. 6. 4. 1958).

26. 5. 1910 se narodil básník Oldřich Mikulášek (zemř. 13. 7. 1985).

27. 5. 1920 byl T. G. Masaryk podruhé zvolen prezidentem ČSR.

31. 5. 1950 začal zinscenovaný proces s političkou Miladou Horákovou a s dalšími dvanácti osobami (skončil 8. 6. 1955).

31. 5. 1970 – Největší přírodní katastrofa v dějinách v Peru, sesuv půdy pohřbil 47 tisíc lidí v městě Yungay, při zemětřesení zahynulo také 15 československých horolezců výpravy na Huascarán.

Piráti silnic

Tým odborníků ČVUT, dopravní policie a Besipu dospěl k závěru, že **jsou české silnice plné neurvalých a nevyrovnaných řidičů-agresorů**, kteří jezdí rychle, bezohledně, neumějí se ovládat a statisticky je může člověk jedoucí po zdejších silnicích potkat na každém 16. kilometru. Což brzy na to osvědčily hrůzné čerstvě natočené snímky jednoho z těchto řidičů, který na D1 vytlačil z vozovky vůz jiné řidičky. Redakce Mozaiky si dovoluje apelovat na pionýrské řidiče, aby tvořili spíše tu lepší část řidičské obce.

Malý velký třesk

V Ženevě se v největším urychlovači jaderných částic podařil skutečně husarský kousek Evropské organizaci pro jaderný výzkum, která letošního dubna **simulovala podmínky vzniku vesmíru** – čili situaci, která panovala ve vesmíru jednu biliontinu sekundy po velkém třesku. Nevznikla tím ani obávaná masivní černá díra, která by pohltila svět, za což jsme v redakci Mozaiky vědcům skutečně vděční.

Vzestup dinosaurů

Na tom, že za zánikem dinosaurů stály změněné klimatické podmínky vyvolané podle všeho dopadem obřího asteroidu, panuje mezi vědci vcelku shoda. Neví se zato pořádně, co před nějakými dvěma sty miliony lety způsobilo jejich náhlý vzestup. Vědci z několika prominentních univerzit nyní přišli s teorií, podle které **za nebyvalým rozvojem dinosaurů stojí mohutná vulkanická činnost, jež zahubila jejich hlavní konkurenty v potravním řetězci**. Provedli totiž podrobný výzkum fosilizovaných pylových zrn a spór ze sedimentů pocházejících z konce triasu, kdy dinosaurů začali na zemi dominovat. Vysoká přítomnost kysličníků uhlíku v ovzduší vyvolala intenzivní skleníkový efekt a změny klimatu a následný zánik poloviny tehdy žijících živočišných a rostlinných druhů včetně velkých mořských plazů.

Kam s ním?

Odevzdej vysloužilý mobil a pomůžeš s ochranou vzácné africké přírody včetně ohrožených goril. Nový projekt pražské zoologické zahrady, který odstartoval o víkendu, se brzy rozšíří i do dalších zoo. Princip akce je jednoduchý. Návštěvníci pražské zoo odevzdají do speciálního kontejneru v zahradě vysloužilý mobilní telefon a společnost REMA Systém, která v zemi organizuje sběr a recyklaci starých elektrospotřebičů, **pošle za každý přístroj 10 korun na ochranu přírody v Africe**.

Objev

Vědci objevili nový druh velkého ještěra. Je jím dvoumetrový varan, který žije na ostrově Luzon v severní části Filipín. Jasně zbarvený ještěr váží kolem deseti kilogramů, žije v korunách stromů **a je prý velmi plachý, což je jeden z důvodů, proč nebyl tak dlouho zdokumentován**. „Je to jeden ze tří ještěrů na světě, žijících se výhradně ovocem,“ uvedl ve svém článku doktor Rafe Brown z kansaské univerzity.

Tématem dalšího klubu výtvarných činohrátek v Kopřivnici byly sádrové a motané vázičky. Jedná se o nenáročnou techniku, díky které uděláte z obyčejné sklenice od marmelády krásnou vázu. Hotové výrobky mohou posloužit jakou užitečný dárek.

*Za Pionýrskou skupinu Kopřivnice
Jelena Jurečková*

Sádrové vázičky

Materiál: skleničky (od marmelád, přesnídávek nebo parféků), sádra, temperové barvy, lak ve spreji.

Pomůcky: noviny, misky na rozmíchání sádry (kelímky od jogurtů), dřevěné špachtle (vidlička nebo nůž na zdobení i rozmíchání sádry), štětec.

Pracovní postup:

1. Připravíme si pracovní místo – rozložíme noviny na stůl.
2. Do misky dáme jednu lžici sádry, poté přilíváme vždy jen malé množství vody. Vše rozmícháme dřevěnou špachtlí, aby vznikla hustá kaše (podle potřeby dodáváme sádro a vodu).
3. Kaši nerovnoměrně pokryjete sklenicí.
4. Vázičku můžeme ozdobit vrypy vidličkou.
5. Necháme vázičky uschnout a počkáme, až sádra zaschne, poté ji můžete obarvit temperovými barvami.
6. Na závěr po zaschnutí barvy, vázičku přestříkáme lakem.

Motané vázičky

Materiál: skleničky (od marmelád, přesnídávek), vlna nebo chemlon, lepidlo Herkules.

Pomůcky: štětec, nůžky, noviny.

Pracovní postup:

1. Vybereme si barvu vlny, kterou budeme chtít vázičku ozdobit (můžou to být různé kombinace).
2. Naneseme proužek lepidla o šířce asi 1 cm na spodní část sklenice.
3. Začneme namotávat vlnu od spodu sklenice směrem k hrdlu.
4. Až domotáme část potřenou lepidlem, naneseme další proužek lepidla a pokračujeme v namotávání.
5. Vázičku necháme zaschnout.

